

Virittäjän toimitustapa muuttuu

Virittäjä on suomen kielen tutkimuksen keskeisin ja perinteikkäin aikakauslehti. Tänä vuonna ilmestytävä vuosikerta on jo yhdeksäskymmeneskuudes. Virittäjän lukijoille tärkein asia on tietysti lehden sisältö. Moni ei ehkä edes tiedä sitä, että lehden toimittamisen päälinjat on viimeksi määritelty ohjesäännössä, joka on hyväksytty seuran kokouksessa 1.10.1970 ja julkaistu Virittäjässä 1/1971. Koska tuo ohjesääntö ja sen myötä myös lehden toimitustapa nyt on muuttunut, kerron vähän muutoksen taustasta.

Virittäjän tilaajien määrä on viime vuosien aikana harventunut – etenkin tilaajakunnan nuoremasta päästä. Muutoksen taustalla voi olla hyvin monenlaisia syitä, muttei ainakaan sitä, että suomen kielen tutkimuksesta kiinnostuneiden määrä olisi vähentynyt. – Koska tällainen suunta on monella tapaa huolestuttava, asiasta on kahden viime vuoden aikana keskusteltu lehden toimitusneuvoston kokouksissa paljon.

Toimitusneuvosto asetti noin vuosi sitten asiaa selvittämään toimikunnan, johon kuului myös nuoria tutkijoita. Se jätti toimitusneuvostolle esityksen, joka sisälsi mm. ehdotuksen ns. referee-järjestelmästä sekä – siihen liittyen – esityksen toimitusneuvoston luonteen muuttumisesta ja sen jäsenyyden määräaikaisuudesta. Toimikunnan ehdotusta muokattiin toimitusneuvostossa pitkään, samoin näiden keskustelujen pohjalta syntynyttä ehdotusta Virittäjän uudeksi ohjesäännöksi. Keskustelujen tulos oli se, että toimitusneuvosto 20.5.1991 hyväksyi yksimielisesti ehdotuksen uudeksi ohjesäännöksi.

Virittäjän uusi ohjesääntö hyväksyttiin Kotikielen Seuran kokouksessa 17.10.1991 (ja julkaistiin Virittäjässä 4/1991). Samassa kokouksessa hyväksyttiin myös uuden ohjesäännön edellyttämä seuran johtokunnan ehdotus lehden uudeksi toimitusneuvostoksi. Koska toimitusneuvoston tehtävä lehden julkaisemisessa tulee muuttumaan työläämmäksi, siihen on valittu etupäässä opetus- ja tutkimusviroissa toimivia henkilöitä. Tämä merkitsee luopumista siitä kokemuksesta, jota monet emeritusprofessorit ovat toimitus-

neuvostossa edustaneet, ja vastuun siirtämistä jonkin verran nuoremmalle joukolle. Toivon, että nyt pois jääville olisi enemmän iloa Virittäjän lukemisesta kuin sen toimittamiseen liittyvistä arviointitehtävistä, ja esitän heille Kotikielen Seuran puolesta parhaat kiitokset siitä turvallisesta asiantunteemuksesta, jota he ovat Virittäjän toimitusneuvostossa edustaneet.

Uusi vuosikerta on saanut myös uuden päätoimittajan, sillä se aika, jonka professori Seppo Suhonen lupasi tehtävää hoitaa, on nyt kulunut umpeen. Kiitän entistä päätoimittajaa hänen työstään lehden hyväksi ja toivotan onnea uudelle päätoimittajalle.

Suurin Virittäjän toimittamiseen liittyvä muutos on ajan henkeen kuuluvaan referee-järjestelmään siirtyminen. Kirjoitusten ennakoarviointi, joka tapahtuu anonyymisti, tuo ainakin artikkeliosaston toimitustyöhön yhden vaiheen lisää. Jottei tämä viivyttäisi liikaa kirjoitusten ja samalla lehden julkaisemista, kaikki kirjoitukset tulisi toimittaa Virittäjälle mahdollisimman tarkoin niiden ohjeiden mukaisina, joita lehdessä tullaan toistuvasti julkaisemaan.

Virittäjän kaltainen tieteellinen aikakauslehti ei voine koskaan olla joka suhteessa kaikkien lukijoiden mielen mukainen, koska sen on pyrittävä julkaisemaan ajankohtaista tietoa ja tutkimustuloksia melko laajalta ja monenlaisia näkökulmia tarjoavalta alueelta. Toimitusneuvostossa käydyissä keskusteluissa tähdennettiin mm. sitä, että lehden sisällöstä tulisi monipuolisempi, jos etenkin artikkeliosaston kirjoitukset olisivat keskimäärin lyhempiä sekä entistä laajemmin koko tutkimuskenttää ja myös fennistiikan lähialoja edustavia. Välitän tämän toivomuksen lehden lukijoille, koska heidän joukostaan löytyy myös valtaosa tulevista kirjoittajista.

EERO KIVINIEMI